

#	Pitanje	Odgovor
1	Pitanje se odnosi na mogućnost apliciranja ko-aplikanata, da li mogu d.o.o. firme da se prijave ili samo mogu udruženja i slično.	U skladu sa Smjernicama za aplikante, prihvatljivi podnosioci prijava ne mogu biti privatna preduzeća, niti u svojstvu vodećeg aplikanta niti ko-aplikanta.
2	Da li smo, kao i naši partneri (3 općine), prihvatljivi za iskazivanje interesa na ovom pozivu jer smo u implementaciji projekta iz prošlog poziva.	Činjenica da Vaša organizacija, zajedno sa projektnim partnerima, implementira projekt u okviru EU4Business-a nije prepreka za učešće u novom pozivu.
3	Da li je potrebno izabrati jedan od prioriteta za finansiranje ili projekt može da u sebi sadrži elemente iz oba prioriteta.	Projektni prijedlog može u sebi sadržavati elemente iz oba prioriteta za finansiranje.
4	Da li se za ovaj projekat može prijaviti kamp koji se nalazi u mjestu xx i čija je osnovna namjena usluge za turiste koji dolaze na rafting rijeckama?	<p>Prihvatljivi aplikanti za učešće u Javnom pozivu su sljedeće vrste organizacija:</p> <p>Vodeći aplikanti (nosioci projekta)</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ općine ✓ lokalna/ regionalna razvojna tijela i/ ili agencije ✓ privredne komore <p>Ko-aplikanti (partneri)</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ lokalne/ regionalne turističke asocijacije/ agencije/ klasteri ✓ lokalna/ regionalna razvojna tijela i/ ili agencije sa dokazanim iskustvom u turizmu ✓ organizacije za pružanje podrške (komore, poslovni centri, udruženja MSP, sektorska udruženja) sa dokazanim iskustvom u turizmu ✓ nacionalni i parkovi prirode ✓ NVO sa dokazanim iskustvom u turizmu <p>Ukoliko Vaša organizacija spada pod neku od kategorija koje su navedene iznad, možete biti smatrani prihvatljivim aplikantom i učestvovati u projektu.</p>
5	Da li aplikant može biti pravno lice koje je registrirano 2012. godine, ali je tek 2020. godine promjena pretežita djelatnost, odnosno 2020. je izvršena promjena djelatnosti u statistici u turističku agenciju?	U skladu sa Smjernicama za aplikante, privatne kompanije nisu prihvatljivi podnosioci prijava, niti kao nosioci projekta, niti kao partneri na projektu, bez obzira na datum registracije.
6	Da li je potrebno izvršiti prijevod finansijskih izještaja za 2018., 2019. i 2020. godinu za Vodećeg aplikanta i Ko-aplikante na engleski jezik prilikom pripreme paketa za EoI?	Za navedenu prateću dokumentaciju nije potrebno vršiti prijevod.
7	Pišemo ispred hotela xxx iz Mostara. Da li smo u mogućnosti da se prijavimo kao dio privatnog sektora.	Privatne kompanije nisu prihvatljivi podnosioci prijava, niti kao Vodeći aplikanti niti kao Ko-aplikanti u okviru ovog Javnog poziva za iskazivanje interesa.
8	Da li partneri mogu biti iz iste općine?	Projektni partneri mogu biti iz istih općina.

9	Da li je prihvatljiva nabavka električnih vozila, npr. segway, dakle vozila manje kubikaže?	U skladu s informacijama navedenim u Smjernicama za Aplikante, nismo u mogućnosti davati odgovore na upite koji se odnose na prihvatljivost pojedinačnih aktivnosti/ nabavki. Molimo Vas da obratite pažnju na činjenicu da nabavka opreme mora doprinositi cijelokupnom cilju projektnog prijedloga, te da ukupna vrijednost ne prelazi 50% ukupne vrijednosti granta.
10	Postoji li mogućnost da se grad prijavi na ovaj poziv? Ukoliko ne, postoji li mogućnost da se, ukoliko se prijavi druga organizacija, projektne aktivnosti odvijaju na području grada?	U skladu sa Smjernicama za Aplikante, gradovi nisu prihvatljivi podnosioci prijava u okviru ovog Javnog poziva za iskazivanje interesa. Međutim, prihvatljivi podnosioci prijava mogu planirati svoje projektne aktivnosti na svim destinacijama pogodnim za lokalni/ regionalni turizam i lokacijama koje omogućavaju turističke aktivnosti na otvorenom na teritoriji BiH.
11	Može li općina djelovati kao Vodeći aplikant, a lokalna općinska razvojna agencija ili javna ustanova koju je osnovala općina djelovati kao Ko-aplikant.	U skladu sa sekcijom 2.1.1. <i>Prihvatljivost podnositaca prijava - Vodeći aplikanti i Ko-aplikanti Smjernica za Aplikante</i> , podnosioci prijava (Vodeći aplikanti i Ko-aplikanti) ne mogu imati vlasničke odnose, što znači da Vodeći aplikant, u ovom slučaju općina, ne može djelovati u partnerstvu sa Ko-aplikantom, odnosno institucijom/ organizacijom čiji je osnivač.
12	Općina je osnovana 1961. godine Zakonom o osnivanju općina i srezova. Postoji li neki drugi način da to opravdamo ili da tražimo navedeni zakon?	Navedenu dokumentaciju nije neophodno uploadovati u ovom trenutku, ali biste, u slučaju ugovaranja, bili u obavezi dostaviti zakon kojim je regulisano osnivanje općine.
13	Vlasnik sam 2 biljne apoteke na području Kantona Sarajevo. Ovim putem Vas molim za obrazloženje kako da apliciram za finansijsku pomoć.	<p>Prihvatljivi podnosioci prijava su kako slijedi:</p> <p>Vodeći aplikanti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ općine ✓ lokalna/ regionalna razvojna tijela i/ ili agencije ✓ privredne komore <p>Ko-aplikanti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ lokalne/ regionalne turističke asocijacije/ agencije/ klasteri ✓ lokalna/ regionalna razvojna tijela i/ ili agencije sa dokazanim iskustvom u turizmu ✓ organizacije za pružanje podrške (komore, poslovni centri, udruženja MSP, sektorska udruženja) sa dokazanim iskustvom u turizmu ✓ nacionalni i parkovi prirode ✓ NVO sa dokazanim iskustvom u turizmu <p>U skladu s navedenim, biljna apoteka ne može biti prihvatljivi podnositac prijave u okviru ovog javnog poziva.</p>
14	S obzirom da je na info sesiji navedeno da podnosioci prijava ne mogu biti povezana lica, tj. firme sa zajedničkim vlasnikom,	Vodeći aplikanti i ko-aplikanti koji imaju istog osnivača mogu biti prihvatljivi podnosioci prijava ukoliko ispunjavaju sve ostale kriterije iz

	molim Vas za odgovor da li podnosioci mogu biti Gradska razvojna agencija i Turistička organizacija iz istog grada, a i jednoj i drugoj instituciji je osnivač Grad.	Smjernica za aplikante. Važno je da između samog Vodećeg aplikanta i Ko-aplikanta nema direktnih vlasničkih odnosa, odnosno da Vodeći aplikant nije osnivač Ko-aplikanta i obratno.
15	Da li se u navedenom Javnom pozivu grant sredstva isplaćuju po potpisivanju Ugovora o grantu (npr. neki % od odobrenog granta pa potom u određenoj dinamici i ostatak sredstava) ili su organizacije koje implementiraju projekat u obavezi da same predfinansiraju aktivnosti i da po odobrenju izvještaju dobijaju refundaciju troškova? Dakle, koja je dinamika isplate grant sredstava?	Nakon potpisivanja grant ugovora, korisnici granta su u obavezi dostaviti dokument Annex 3b: <i>Schedule of Financial Requirements (dostupan na https://www.giz.de/en/workingwithgiz/34529.html, sekcija Grant agreement - For contracts signed from June 2020)</i> , u kojem se navodi očekivana dinamika isplata u skladu s planiranim aktivnostima. U skladu s navedenim dokumentom, vršit će se avansna isplata sredstava, na kvartalnoj osnovi.
16	1) Original registration document for the Lead Applicant and Co-applicants and (any) amendments; 2) Articles of Association and incorporation documents for the Lead Applicant and Co-applicants; 8) Financial reports for FY 2018, 2019 and 2020 Htjeli bismo razjasniti da li je u redu da gore spomenuti dokumenti (budući da su izdani pravovremeno u trenutku obveze izdavanja) budu samo ovjerene kopije dokumenata.	Napominjemo da u ovom trenutku nije potrebno da dostavite navedenu dokumentaciju, izuzev finansijskih izvještaja za 2018., 2019. i 2020. godinu. Što se tiče registracijskih dokumenata i dokumentacije o osnivanju, prihvatljivo je da dokumentacija, ukoliko je izdana pravovremeno u skladu s navedenim rokovima, bude dostavljena u vidu ovjerene kopije.
17	Obzirom da se porezi, uključujući i porez na dodanu vrijednost, smatraju neprihvatljivim troškovima, što znači da se moraju isključiti iz planiranih budžetskih troškova projekta, potrebne su nam detaljnije informacije, te informacija kako regulisati ove troškove, uzimajući u obzir da je općina PDV obveznik?	Navedeni troškovi moraju biti isključeni iz projektnog budžeta, na način da se PDV isključi iz svih projektnih troškova koji isti sadrže. Nakon ugovaranja, odabrani korisnici će biti u obavezi provesti proceduru oslobođanja od PDV-a, te će istima biti dostavljena Potvrda o oslobođanju od PDV-a koja će biti korištena prilikom nabavki.
18	Da li se mogu prijaviti i udruženja formirana na nivou BiH?	Prihvatljivi podnosioci prijava su kako slijedi: Vodeći aplikanti: ✓ općine ✓ lokalna/ regionalna razvojna tijela i/ ili agencije ✓ privredne komore Ko-aplikanti: ✓ lokalne/ regionalne turističke asocijacije/ agencije/ klasteri ✓ lokalna/ regionalna razvojna tijela i/ ili agencije sa dokazanim iskustvom u turizmu ✓ organizacije za pružanje podrške (komore, poslovni centri, udruženja MSP, sektorska udruženja) sa dokazanim iskustvom u turizmu ✓ nacionalni i parkovi prirode ✓ NVO sa dokazanim iskustvom u turizmu

		Ukoliko udruženje spada pod navedene prihvatljive podnosi oce prijava, te ukoliko zadovoljava ostale kriterije navedene u Smjernicama za aplikante, isto može učestvovati u javnom pozivu.
19	Da li je u redu sada uploadovati original finansijske izvještaje, a naknadno (ukoliko projektna aplikacija bude pozitivno ocijenjena) poslati ovjerene kopije ili moramo već sada uploadovati ovjerene kopije?	U ovom trenutku možete uploadovati originale finansijskih izvještaja, bez ovjere.
20	Da li je tačno da se u ovoj fazi uploaduje samo: Memorandum, Izjava ko-aplikanta (Mandate), Izjava vodećeg aplikanta (u sistemu) i finansijski izvještaji vodećeg aplikanta i ko-aplikanta? Ostala dokumentacija se predaje na zahtjev od strane GIZ-a (rješenja o registraciji i sl.)?	Vaše razumijevanje je ispravno, u ovoj fazi aplikanti su dužni dostaviti samo navedenu dokumentaciju.
21	Staff costs - ako neko od osoblja angažovan sa npr. 50% radnog vremena na projektu (unit je "month"), da li se kao no. of units piše 12 ili 6 mjeseci (pa se sukladno tome kao vrijednost unit upisuje 50% bruto plate za 50% angažman u 12 mjeseci, ili se upisuje 100% bruto plate za angažman od 6 mjeseci)?	U formi je potrebno navesti puni iznos bruto plate za uposlenike.
22	Pod koju budžetsku liniju se upisuju troškova Small scale infrastrukturnih radova?	Other costs.
23	Da li je dozvoljena nabavka IT opreme za članove projektnog tima?	U skladu sa Smjernicama za Aplikante, prihvatljivi troškovi moraju, između ostalog, biti potrebeni za provedbu projekta koji je predmet granta. Svi troškovi će biti predmet dodatnih provjera, te ukoliko se utvrди da isti nisu neophodni za provedbu projekta, mogu biti isključeni iz budžeta.
24	Da li se pod Travel costs unose i troškovi goriva i dnevница i na koji način se obračunavaju i na koji način se pravduju?	Navedeni troškovi se unose pod budžetsku stavku Travel costs. U skladu sa Smjernicama za Aplikante, ovakvi troškovi ne mogu prelaziti iznose koje korisnik uobičajeno isplaćuje svojim uposlenicima, u skladu sa vlastitim pravilima i procedurama.
25	Šta obuhvataju troškovi treninga? Da li tu ulaze troškovi najma sale, cateringa, trening materijala, itd. Da li troškovi angažovanja trenera idu u BL External experts ili isto u BL "Training costs"?	Troškovi stručnjaka angažovanih za potrebe projekta, trebaju biti navedeni pod budžetskom linijom External experts, dok se troškovi povezani sa treninzima navode pod budžetskom linijom Training costs.
26	Šta se unosi u BL "Forwarding of funds". I ako su to troškovi osoblja ko-aplikanta, znaci li to da troškovi osoblja ko-aplikanta ne ulaze u BL 1 - Staff costs?	Pod budžetskom stavkom Forwarding of funds treba navesti sve troškove koje direktno snose partneri u projektu, a koje se finansiraju iz granta, što se prevashodno odnosi na plate projektnog osoblja angažovanog od strane partnera. Svi ostali troškovi se trebaju odnositi na vodećeg aplikanta, odnosno vodeći aplikant kao nosilac

		projekta treba vršiti nabavke u ime svojih projektnih partnera.
27	Šta spada u Other costs/ Consumables?	Troškovi koji se ne mogu svrstati pod druge budžetske linije navedene u formi.
28	Da li se administrativni troškovi automatski izračunavaju 7% od direktnih troškova, ili se nabrajaju i sabiraju, a subtotal administrativnih ne smije da pređe 7% od direktnih troškova?	Administrativni troškovi se u budžetu moraju predstaviti kao postotak ukupne vrijednosti granta, ali istovremeno ne smiju biti viši od iznosa 7% ukupnih direktnih troškova (uključujući grant i vlastito ko-finansiranje).
29	Molimo pojašnjenje upute: "GIZ will be unable to finance partial costs within one budget line (with the exception of staff costs - position 1 - which can be financed partially). The 'own funds / third party financing' will have to be used for different budget lines, which are not already financed from GIZ" i da li to znači da se u svakoj budžetskoj liniji definiše učešće GIZ-a i učešće sopstvenih sredstava/ treće strane?	Pojedinačne budžetske linije mogu biti finansirane ili od strane GIZ-a ili od strane korisnika sredstava, odnosno nije moguće jednu budžetsku stavku finansirati dijelom iz grant sredstava, a dijelom iz vlastitih sredstava. Od ovog pravila su izuzete plate uposlenika, kako je i navedeno u formi.
30	Da li je moguće da Vodeći aplikant (općina) aplica sa Ko-aplikantom (NVO) iz druge općine?	Vodeći aplikanti mogu učestvovati u Javnom pozivu za iskazivanje interesa zajedno sa Ko-aplikantima koji nisu registrovani u istoj općini.
31	Kada su u pitanju finansijski izvještaji za 18/19/20 godinu, odnosi li se samo na bilans stanja i uspjeha, ili su potrebni i periodični izvještaji za navedene godine?	Navedeni izvještaji se odnose na bilanse stanja i bilanse uspjeha za navedene periode.
32	Ukoliko su troškovi osoblja ko-aplikanta ujedno i sufinansiranje, da li se ipak unose u <i>Forwarding of funds</i> ? Da li to znači i da se u BL 1 Staff prikazuju samo troškovi osoblja Vodećeg aplikanta i da samo troškovi osoblja vodećeg aplikanta ne smiju prelaziti 20% budžeta projekta? Ili zbir troškova osoblja Vodećeg aplikanta i troškova osoblja Ko-aplikanta (iz BL <i>Forwarding of funds</i>) ne smije prelaziti 20% budžeta projekta?	Ukoliko se troškovi osoblja ne finansiraju iz granta, unose se u budžetsku liniju Staff. Zbirni trošak plata za osoblje, kako vodećeg aplikanta, tako i ko-aplikanata u projektu ne smije prelaziti 20% ukupnih prihvatljivih troškova.
33	Kako je planirano područje intervencije zaštićeno područje, da li je Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja, koja upravlja ovim područjem, prihvatljiv partner u projektu?	<p>Prihvatljivi podnosioci prijava u okviru Javnog poziva za iskazivanje interesa za partnerstva u turizmu su kako slijedi:</p> <p>Vodeći aplikanti (nosioci projekta)</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ općine ✓ lokalna/ regionalna razvojna tijela i/ ili agencije ✓ privredne komore <p>Ko-aplikanti (partneri)</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ lokalne/ regionalne turističke asocijacija/ agencije/ klasteri ✓ lokalna/ regionalna razvojna tijela i/ ili agencije sa dokazanim iskustvom u turizmu

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ organizacije za pružanje podrške (komore, poslovni centri, udruženja MSP, sektorska udruženja) sa dokazanim iskustvom u turizmu ✓ nacionalni i parkovi prirode ✓ NVO sa dokazanim iskustvom u turizmu <p>Ukoliko navedena ustanova u skladu s registracijom spada pod gore navedene vrste organizacija, ista se može smatrati prihvatljivim podnosiocem prijave/ partnerom u projektu.</p>
34	<p>Na info danima je spomenuto da se finansijska dokumentacija dostavlja samo za Vodećeg partnera, dok u Smjernicama piše da se dostavlja za sve partnere, pa Vas molimo za tačnu informaciju?</p>	Vodeći aplikant treba izvršiti upload navedene dokumentacije u ime partnera, ali se obavezna dokumentacija dostavlja za sve partnere u projektu.
35	<p><i>GIZ will be unable to finance partial costs within one budget line (with the exception of staff costs - position 1 - which can be financed partially). The 'own funds / third party financing' will have to be used for different budget lines, which are not already financed from GIZ.</i></p> <p>Da li se ovo odnosi na cjelokupnu liniju npr. 2 External Experts / Consultant ili na samo jednu stavku u okviru iste linije.</p>	Pojedinačne budžetske linije mogu biti finansirane ili od strane GIZ-a ili od strane korisnika sredstava, odnosno nije moguće jednu budžetsku stavku finansirati dijelom iz grant sredstava, a dijelom iz vlastitih sredstava. Od ovog pravila su izuzete plate uposlenika, kako je i navedeno u formi.
36	<p>Ako bi Small-scale construction works bio 20% sufinansiranje, to je samo linija u okviru linije 2. Da li bi sada svi ostali <i>External experts</i> morali biti sufinansiranje ili može samo ova Stavka unutar 2-ke?</p>	Korisnici sredstava imaju potpunu slobodu u određivanju koje pojedinačne budžetske stavke će biti uključene u iznos njihovog sufinansiranja. Potrebno je samo obratiti pažnju da ne dođe do preklapanja u finansiranju između grant sredstava i vlastitih sredstava korisnika.
37	<p>Prilikom unosa stavki u budžet uvidjeli smo da je pri unosu svake pojedinačne stavke naveden iznos u konvertibilnim markama. U ukupnoj tablici budžeta u naslovnim kolonama navedeno je da se radi o iznosima u eurima, međutim navedeni su isti iznosi koji se unose za svaku stavku u markama, to jest ne preračunava ih automatski u eure. U kojoj valuti da unosimo iznose?</p>	Sve iznose u budžetu se unose u EUR. Sistem ne vrši automatsku konverziju iz BAM u EUR.
38	<p>Da li su u okviru prvog Prioriteta za finansiranje dozvoljena manja ulaganja u opremu, poput bicikala, e-bicikala za turističke operatere?</p>	Aplikanti nisu u obavezi uskladiti projekte sa isključivo jednim Prioritetom za finansiranje, te mogu kombinovati aktivnosti iz oba navedena Prioriteta za finansiranje.
39	<p>Može li javna ustanova Nacionalni park koja je registrovana za aktivnosti iznajmljivanja opreme, kao što je iznajmljivanje bicikala/ e-bicikala, opreme za rafting itd., biti jedan od krajnjih korisnika ulaganja u ekološki prihvatljiva rješenja (oprema manjih dimenzija)?</p>	Krajnji korisnici opreme nabavljene za potrebe projekta će biti definisani nakon kraja projekta, odnosno prijenos vlasništva će biti finaliziran na kraju implementacije. Svaki projekat bi trebao nastojati podržati prvenstveno turističke operatere, međutim, Nacionalni park bi mogao biti podržan ako to služi općoj svrsi projekta.
40	<p>Da li je potrebno imenovati pojedinačne turističke operatere, kao potencijalne krajnje korisnike, odnosno da li treba</p>	Ako su aplikanti u mogućnosti dostaviti spisak podržanih turističkih operatera u vrijeme podnošenja prijave, isto mogu učiniti. U ovom

	navesti naziv preduzeća ili obrta, adresu i druge podatke o svakom turističkom subjektu itd.? Ukoliko da, da li je potrebno dostaviti određenu dokumentaciju za potencijalne krajnje korisnike?	trenutku nije potrebno dostavljati formalnu dokumentaciju za krajnje korisnike.
41	NVO ima skupštinu i direktora koji radi na volonterskoj osnovi, dok NVO zapošljava drugo osoblje u skladu sa potrebama za implementaciju projekata. NVO može dostaviti svu dokumentaciju navedenu u javnom pozivu, izuzev dokumenta o broju zaposlenih zbog činjenica da NVO trenutno nema zaposlenih. Da li takva nevladina organizacija ispunjava uslove za apliciranje?	U ovom slučaju, navedena NVO mora biti u mogućnosti pružiti odgovarajući dokaz o svojim aktivnostima u prethodnom periodu, kao i izjavu u kojoj se detaljno opisuje navedena situacija, odnosno razlozi iz kojih navedena organizacija nije u mogućnosti dostaviti potvrdu kojom se potvrđuje broj zaposlenih, kako bi bilo moguće razmotriti da li je prihvatljiv aplikant.
42	Molimo Vas za pojašnjenje stavke 2.4. Smjernica za Aplikante - <i>Articles of Association and Incorporation documents for the Lead Applicant and Co-applicants</i> . Da li ovo uključuje trenutni izvod iz sudskog registra (Aktuelni izvod iz sudskog registra) ili isključivo statut?	Stavka <i>Articles of Association and Incorporation documents for the Lead Applicant and Co-applicants</i> se odnosi na Statut i osnivačku dokumentaciju (npr. Osnivački akt), dok se stavka <i>Original registration document for the Lead Applicant and Co-applicants and (any) amendments</i> odnosi na Izvode iz sudskog registra. Napominjemo da je navedenu dokumentaciju potrebno dostaviti isključivo na zahtjev Ugovornog organa – GIZ-a, te da istu nije neophodno uploadovati u ovoj fazi.
43	Pod neprihvatljivim troškovima navedeni su „porezi, uključujući porez na dodanu vrijednost“. Da li to znači da ćemo dobiti obrazac za oslobođanje od PDV -a (kao u IPA projektima) sa kojim možemo dobiti Potvrdu o oslobođanju od PDV-a za nabavke?	Da, svi ugovoreni korisnici će biti u obavezi da sprovedu postupak oslobođanja od PDV -a, te će im biti dodijeljene Potvrde o oslobođanju od PDV -a.
44	Da li pod prihvatljivim indirektnim troškovima mogu biti uključeni troškovi revizije i monitoringa i evaluacije?	Troškove revizije i monitoringa i evaluacije snosi Ugovorni organ, tako da isti trebaju biti isključeni iz budžeta.
45	Da li je u svrhu implementacije projekta moguće otvoriti jedan podračun za projekt (od strane Vodećeg aplikanta) ili i Ko-aplikanti mogu otvoriti zasebne podračune za potrebe implementacije projektnih aktivnosti navedenih u budžetu?	Vodeći podnositelj prijave je u obavezi otvoriti poseban podračun u slučaju dodjele grant sredstva, međutim, ko-aplikanti nisu u obavezi otvoriti zasebne podračune za potrebe implementacije projekta.